

Van de redactie

Feest!

Deze maand bestaat ons schooltuinenproject tien jaar. Wat hebben we veel bereikt dankzij al die enthousiaste mensen uit Nederland en Bolivia. Graag nemen we je mee op reis door de afgelopen tien jaar.

10 jaar schooltuinen in Cochabamba

Augustus 2016 is voor mij persoonlijk een bijzondere maand. Het is namelijk 10 jaar geleden dat we dankzij de financiële toezegging van Plan Nederland konden starten met ons eerste schooltuinenproject. Een project samen met Stichting Atiy. Mikis en Charissa nogmaals heel erg bedankt voor jullie steun en het vertrouwen dat jullie destijds in mijn plannen hadden.

In dat eerste project ging ik nog met het openbaar vervoer in kleine busjes met grote zakken tuingereedschap naar de afgelegen scholen in de zona Sur. Ik weet niet wie die eerste jaren meer over tuinieren geleerd heeft op de scholen; de deelnemende leerlingen of ikzelf.

Het eerste project was nog helemaal gericht op tuinieren met scholen, in de jaren daarna kwamen er nieuwe kansen. Dankzij de steun van Els Mathijssen werd in 2009 in Elst een Eshofmarkt georganiseerd voor een project van de inmiddels door ons opgerichte stichting NME Mundial. Dankzij deze steun hebben we toen een jaar lang een extra project uitgevoerd in kindertehuizen met soortgelijke activiteiten als op scholen.

In 2009 onderzocht Martine Muijsers voor haar stage verschillende mogelijkheden om een kleine stadsmoestuin aan te leggen. Eén van de digitale foldertjes die we op internet vonden, heeft in de daarop volgende jaren een grote impact gehad. Dankzij deze stage was de interesse voor de "square foot gardens" gewekt. In de daarop volgende jaren heeft het projectteam van "Huertos Educativos" (educatieve tuinen), zoals wij ons vanaf het begin genoemd hebben, de vierkantemetertuinen in de praktijk gebracht.

Zo hebben we nu de schooltuinprojecten met een steeds completer lespakket Natuur en Milieueducatie en ruimte voor recycling en afval scheiden. Daarnaast hebben we een lesprogramma voor de mensen thuis: theorieles in groepsverband en thuisbezoek voor de praktijkles om de vierkantemetertuin te installeren en te ondersteunen bij het beheer ervan.

Terugblik...

... hoe het allemaal begon!

In 2011 was de stageperiode van Elke Mulder het begin van een volgende zeer waardevolle verbreding van onze projecten. We kregen daarna regelmatig ondersteuning van studenten van voeding en dietetiek aan de Haagse Hogeschool. Hierdoor konden we ons lesprogramma op scholen verbreden. De leerlingen leren nu tuinieren waarbij ze gebruik maken van gerecycled materiaal (gieterwedstrijd, plantenbakken en natuurlijk composteren). Ook leren ze over het belang van hygiëne bij het bereiden en nuttigen van voedsel en iets over de voedingswaarde van de verschillende gewassen.

April 2012 was een volgende mijlpaal. We richtten toen onze eigen Boliviaanse stichting op: "Fundación Alerta Verde". Hiermee hoopten we in de toekomst niet alleen afhankelijk te zijn van Nederlandse fondsen, maar ook als Boliviaanse stichting activiteiten te ontplooiën. Die wens is dit jaar in vervulling gegaan want volgend jaar steunt de Duitse organisatie MISEREOR onze stichting een jaar lang met de financiering van een klein project.

Deze korte terugblik op 10 jaar hard werken in Bolivia aan wat ik het liefste doe, doet natuurlijk geen recht aan al die andere betrokkenen die ik niet bij naam en toenaam genoemd heb. Arjen, Bart en Erik bijvoorbeeld, met wie ik NME Mundial op heb kunnen richten. Yvonne, Wilg en Diederik die bestuurslid zijn geworden bij NME Mundial omdat ze in de projecten geloven en niet omdat ze mij persoonlijk kenden. De steun van Jochem die een jaar lang vrijwilligerswerk bij ons heeft gedaan en vele anderen die allemaal op hun moment ertoe bijgedragen hebben dat we zoveel hebben bereikt.

Bij deze dus aan iedereen nogmaals mijn hartelijke dank voor de bijdrage die jullie hebben geleverd aan het verwezenlijken van mijn grote droom. Wij gaan vol enthousiasme verder en houden jullie graag op de hoogte.

Arnold Brouwer